

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу
Кафедра англійської філології і філософії мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи

_____ Сорокін С. В.

« ____ » _____ 20 ____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лінгвокраїнознавство США і Канади

для студентів

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
спеціалізація	<u>035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська</u>
рівень вищої освіти	<u>бакалаврський</u>
освітньо-професійна програма	<u>Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад; Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації</u>
статус дисципліни	<u>вибіркова</u>

Форма здобуття освіти денна

Навчальний рік 2024 – 2025

Семестр 4

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання англійська

Форма підсумкового контролю залік

Розробники:

Кириченко І. С., доцент кафедри англійської філології і філософії мови

Рецензенти:

Валігура О. Р. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри східної філології факультету сходознавства, Київський національний лінгвістичний університет

Морякіна І. А. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри фонетики і практики англійської мови, Київський національний лінгвістичний університет

Схвалено на засіданні кафедри англійської філології і філософії мови, протокол № 1 від «1» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Ізотова Н. П.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології, протокол № 1 від «2» серпня 2024 р.

Голова вченої ради факультету

Гнезділова Я. В.

1. Мета вивчення дисципліни "Лінгвокраїнознавство США і Канади" полягає в ознайомленні студентів з сучасним життям Сполучених Штатів Америки та Канади, особливостями менталітету американців та канадців шляхом розкриття віддзеркаленого в мові та мовленнєвій поведінці комплексу специфічних для цих країн географічних, історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних чинників.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

3 кредитів ЄКТС; **90** год., у тому числі:

практичні заняття – **30** год.

самостійна робота – **60** год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів:

- практики усного і писемного мовлення першої іноземної мови.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Курс за вибором "Лінгвокраїнознавство США і Канади" спрямований на формування у студентів необхідного лінгвокраїнознавчого мінімуму фонових знань про США та Канаду, ознайомлення з найбільш важливими історико-культурними та політичними процесами, що були та є основними чинниками формування американського та канадського суспільства. Курс лінгвокраїнознавства передбачає збалансовану присутність у навчальному процесі двох домінант: лінгвофілологічної та країнознавчої, або, у більш широкому розумінні, загальноосвітньої, світоглядної. Власне країнознавча складова розглядається як предмет співвивчення у навчанні англійської мови, що допомагає студентам сформувати свою комунікативну компетенцію, підготуватися до виконання різних соціальних ролей у відповідному мовному середовищі, а також вирішити конкретну методико-філологічну проблему навчання адекватному розумінню та інтерпретації англійськомовних вербальних (художніх, публіцистичних, побутово-діалогічних, рекламних, інформаційних) і невербальних (поведінкових та семіотичних) текстів, що належать до культури США та Канади.

5. Завдання (навчальні цілі):

Основними завданнями вивчення дисципліни "Лінгвокраїнознавство США і Канади" є: забезпечення комунікативної компетенції студентів у міжкультурній комунікації; вивчення мовних реалій у нерозривному зв'язку з отриманням студентами фонових або екстралінгвістичних знань з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя США та Канади; формування у студентів умінь аналізувати англійськомовні джерела інформації і розпізнавати культурно-специфічну лексику як у письмових текстах, так і в усній мові, й умінь пояснити чи прокоментувати її; формування навичок перекладу культурно-специфічної лексики з англійської мови рідною і навпаки, опанування найчастотніших американських та канадських ідіоматичних виразів та засвоєння системи паралінгвістичних засобів (кінесики); засвоєння аббревіатур, що часто вживаються в американському та канадському варіанті англійської мови; розвиток навичок готувати публічні виступи на теми, передбачені програмою, що є дуже важливим, оскільки розвиває всі чотири мовленнєві вміння.

Дисципліна передбачає розвиток наступних загальних та фахових компетентностей (згідно з ОПП):

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

- ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 14. Здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації іноземною мовою з представниками різних соціальних груп та національних культур, усвідомлюючи та поважаючи феномен мультикультурності як важливої ознаки сучасного світу.
- ЗК 15. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати
- ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).творчий науковий пошук.
- ФК 14. Знання норм і правил увічливого спілкування в аспекті “чужої” (англомовної) культури, уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови, володіти знаннями про мовні реалії у нерозривному зв'язку з фоновими або екстралінгвістичними знаннями з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя країн, мова яких вивчається.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.1	Знати ключові поняття з історичного, політичного, географічного, соціального, економічного та повсякденного життя мешканців США та Канади, що є необхідними для інтерпретації вербальних (художніх, публіцистичних, рекламних, інформаційних) та невербальних англійських текстів;	Комунікативний метод, метод інтерактивного і проблемного навчання	Усне та письмове опитування, тестування, написання модульної контрольної роботи
1.2	Знати основні етапи історичного, географічного та політичного розвитку країн;	Метод проблемного навчання	
1.3	Знати регіональні різновидів американського та канадського варіанту англійської мови, включаючи регіональні прислів'я, фразеологізми, топоніми, регіональні жарти, культурні реалії та етнічні стереотипи, в яких висвітлюється широкий спектр культурного життя країни;	Метод проблемного навчання, метод пошукової роботи	
1.4	Знати особливості розвитку та культурні реалії регіонів США та Канади;	Методи пошукової роботи	
2.1	Вміти пояснювати ключові питання з історичного, політичного, географічного, соціального, економічного та повсякденного життя мешканців США та Канади;	Комунікативний метод, метод інтерактивного навчання	

2.2	Вміти інтерпретувати вербальні (художні, публіцистичні, рекламні, інформаційні) та невербальні англомовні тексти з огляду на їх культурно-специфічну лексику;	Комунікативний метод, методи інтерактивного і проблемного навчання
2.3	Оперувати найчастотнішими американськими та канадськими ідіоматичними виразами та системою паралінгвістичних засобів (кінесикою);	Комунікативний метод
3.1	Володіти найбільш важливими особливостями регіональних варіантів американської та канадської англійської мови;	Комунікативний метод, метод інтерактивного навчання
3.2	Уміти робити ідіоматичний переклад текстів з урахуванням жанрових та/або індивідуально-стильових особливостей;	Комунікативний метод, метод інтерактивного навчання
3.3	Уміти перекладати культурно-специфічну лексику з англійської мови рідною і навпаки;	
4.1	Уміти готувати публічні виступи на теми, передбачені програмою, з урахуванням екстралінгвістичних, фонових знань з різних аспектів життя США та Канади та мовних одиниць властивих американському та канадському варіанту англійської мови;	Метод проектної роботи, метод пошукової роботи

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1
Програмні результати навчання (назва)											
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.			+		+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.			+	+	+		+	+	+	+	+
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.			+			+	+	+	+	+	+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+	+		+	+	+	+	+	
ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, відзначати їхню специфіку й місце в літературному	+	+	+	+	+	+	+		+	+	

процесі (відповідно до обраної спеціалізації).												
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.		+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.												+
ПРН 21. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцем, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.	+						+	+	+	+	+	+
ПРН 23. Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.	+	+	+	+	+							+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

8.1 форми та критерії оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

1. усна форма опитування;
2. оцінювання самостійної роботи;
3. оцінювання письмових вправ;
4. написання та оцінювання проектів на обрану тематику;
5. написання модульної контрольної роботи.

Підсумкове оцінювання: залік

Умови допуску до заліку:

Виконання усіх видів аудиторної, самостійної та модульної роботи, передбачених навчальною програмою на семестр, та відпрацювання всіх пропущених занять.

8.2 Організація оцінювання:

Проміжна атестація після 8 навчальних тижнів. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності, включаючи аудиторну й самостійну роботу протягом 15 навчальних тижнів та написання модульної контрольної роботи на останньому занятті.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної роботи студента

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Студент активно працює протягом усього практичного заняття, вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки щодо обговорюваних на практичному занятті питань з тематики курсу.
		4	Студент активно працює протягом практичного заняття, володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності у висвітленні обговорюваних на практичному занятті питань з тематики курсу.
		3	Студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, частково володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, припускається суттєвих неточностей у висвітленні обговорюваних на практичному занятті питань з тематики курсу.
		2	Студент не володіє навчальним матеріалом, неспроможний надати відповідь на жодне з обговорюваних на практичному занятті питань з тематики курсу.
		0	Відсутність на занятті
2.	Самостійна робота	5	Повне опрацювання питань програми курсу, винесених на само-сійне вивчення за допомогою рекомендованих джерел; своєчасна та правильна підготовка презентації за тематикою заняття (змістовність презентації, її відповідність темі; когерентність: логічність викладу, чіткість структури, зв'язність висловлювань, реалізація

		комунікативного наміру; лексична адекватність: використання від-повідної лексики; граматична коректність: правильність вживання граматичних структур; відповідність фонетичним нормам: правильність вимови, інтонацій, високий темп мовлення; самостійне представлення презентації).
	4	Повне опрацювання питань програми курсу, винесених на самостійне вивчення за допомогою рекомендованих джерел; своєчасна та правильна підготовка презентації за тематикою заняття (змістовність презентації, її відповідність темі; когерентність: достатня логічність викладу, чіткість структури, зв'язність висловлювань, реалізація комунікативного наміру; лексична адекватність: використання відповідної лексики; достатня граматична коректність: правильність вживання граматичних структур; відповідність фонетичним нормам: правильність вимови, інтонацій, достатній темп мовлення; поодинокі граматичні, лексичні, фонетичні помилки; самостійне представлення презентації з опорою на конспект).
	3	Неповне опрацювання питань програми курсу, винесених на само-сійне вивчення за допомогою рекомендованих джерел; несвоєчасна підготовка презентації за тематикою заняття, значні недоліки в усній презентації щодо логічності викладу, чіткості структури, граматичної коректності, низький темп мовлення; наявність багатьох граматичних, лексичних, фонетичних помилок; читання тексту презентації з конспекту.
	2	Не опрацьовано питання програми курсу, винесені на самосійне вивчення за допомогою рекомендованих джерел; несвоєчасна підготовка презентації, невідповідність до усної презентації.
	0	Відсутність самостійної роботи

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з курсу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі: «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

- «відмінно» – 50 балів;
- «добре» – 40 балів;
- «задовільно» – 30 балів;
- «незадовільно» – 20 балів;
- Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і

рейтингового бала за МКР.

Критерії оцінювання на заліку:

Зараховано – повна, змістовна відповідь на питання заліку в адекватному мовленнєвому оформленні.

Не зараховано – неповна, поверхнева відповідь на питання заліку (або її відсутність) зі значною кількістю мовних помилок.

Відмітка про залік у національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	– А	“відмінно”
82 – 89 балів	– В	“добре”
75– 81 бал	– С	“добре”
66 – 74 бали	– D	“задовільно”
60 – 65 бали	– E	“задовільно”
59 балів і нижче	– FX	“незадовільно”

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують відмітку про залік “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік. В разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік “не зараховано”, то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік “не зараховано” в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	у тому числі					
	Усього	л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Географічне, політичне, культурне та економічне положення США.						
Тема 1. Географічне положення США та Канади	8	-	2	-	-	6
Тема 2. Континентальна експансія США.	10	-	2	-	-	8
Тема 3. Історія США: пілігрими, війна за незалежність та громадянська війна. Історія Канади: початок європейської колонізації; британська колонізація; створення домініону Канада.	16	-	6	-	-	10

Тема 4. Регіони США / Канади та їх культурні реалії.	12	-	4	-	-	8
Тема 5. Політична та судова системи США та Канади.	14	-	6	-	-	8
Тема 6. Освіта США та Канади.	10	-	2	-	-	8
Тема 7. Наука і технології США та Канади.	8	-	2	-	-	6
Тема 8. Особливості культурного розвитку США та Канади. Музика. Театр. Література. Живопис. Кінематограф.	10	-	4	-	-	6
Модульна контрольна робота	2	-	2	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	90	-	30	-	-	60
Усього годин	90	-	30	-	-	60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	заочна форма					
	у тому числі					
	Усього	л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Географічне, політичне, культурне та економічне положення США.						
Тема 1. Географічне положення США та Канади	8	-	-	-	-	8
Тема 2. Континентальна експансія США.	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Історія США: пілігрими, війна за незалежність та громадянська війна. Історія Канади: початок європейської колонізації; британська колонізація; створення домініону Канада.	16	-	4	-	-	12
Тема 4. Регіони США / Канади та їх культурні реалії.	12	-	-	-	-	12
Тема 5. Політична та судова системи США та Канади.	14	-	4	-	-	10
Тема 6. Освіта США та Канади.	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Наука і технології США та Канади.	8	-	-	-	-	8
Тема 8. Особливості культурного розвитку США та Канади. Музика. Театр. Література. Живопис. Кінематограф.	10	-	-	-	-	10
Модульна контрольна робота	2	-	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1	90	-	8	-	-	60
Усього годин	90	-	8	-	-	82

10. Рекомендовані джерела

Основні

- Гапонів, А. Б., Возна, М. О. (2018). *Лінгвокраїнознавство. Англомовні країни: підручник*. Вінниця: Нова Книга.
- Головня, А. В., Шурма, С. Г. (2011). *Diversity Makes One...: A Reader in American Studies*. Київ: Lenvit.
- Дубенко, О. Ю. (2007). *American Culture for Translators*. Вінниця: Нова Книга.

4. Dallek, R., Garcia, J., Ogle, D. M., Risinger, F.C. (2008). *American History*. McDougal Littell.
5. Easton, A. (1989). *An Outline of American Geography*. Washington: US Information Agency.
6. Fiedler, E., Jansen, R., Norman-Risch, M. (2005). *America in Close-Up*. Edinburgh Gate, Harlow: Pearson Education Limited.
7. Fumiss, W. T. (1998). *American Universities and Colleges*. Washington: US Information Agency.
8. Gritzner, Ch. F. (2008). *The United States of America*. Chelsea House Publishing.
9. Heike, P. (2014). *The Myths That Made America. An Introduction to American Studies*. Transcript Verlag.
10. Malkoc, A. (1994). *Celebrate! Holidays in the USA*. Washington: US Information Agency.
11. Polupan, V. I., Polupan, A. P., Makhova, V. V. (2000). *English-speaking countries: A cultural reader*. Харьков: Издательская группа "Академия".
12. Stevensn, D. K. (1994). *American Life and Institutions*. Washington: US Information Agency.

Додаткові:

1. Clack, G. (1997). *Portrait of the USA*. NY: US Information Agency.
2. Maria Malkoc, A. M. (2000). *Celebrate! Holidays in the USA*. Washington D.C.: Information Agency.
3. Kirn, E. (1989). *About the USA*. Illinois: Delta Systems Co., Inc.

11. Додаткові ресурси

<https://www.thecrazytourist.com/us-national-parks-popularity/>

<https://thecanadaguide.com/>

<https://www.nps.gov/grca/index.htm>

<https://www.nps.gov/yell/index.htm>

<https://www.nps.gov/deto/index.htm>

<https://www.nps.gov/yose/planyourvisit/eatingsleeping.htm>

<https://www.history.com/topics/american-revolution/american-revolution-history>

<https://www.history.com/topics/american-civil-war/american-civil-war-history>